

SUV - BU YORUG` DUNYODAGI ENG KATTA BOYLIKDIR

Muallif: t.f.n. Q. O'. Komilov

Reja:

Suv tabiatda.

*Suvdan maishiy xizmatda va ishlab chiqarish
foydalanish.*

Suvning qattiqligi va uni yo'qotish usullari.

*Ma'danli suvlar va ulardan davolash maqsadlarida
foydalanish*

**Suv! Suv, sening ta'ming ham, hiding ham,
ranging ham yo'q, seni nimaligini
bilmasdan, sendan zavq, shavq va orom
olinadi. Seni hayot uchun kerak deb
bo'lmaydi – sening o'zing hayotdursan! Sen
bizni sezgilarimiz bilan tushuntirib
bo'lmaydigan xursandchilik bilan to'ldirib
toshdirasan. Sen bu yorug` dunyodagi eng
katta boylikdirsani...**

Antuan Ñye Sent - Ekzyupern

Maqsad:

Maqsad:

- Расширить представления о потреблении воды в быту и на производстве.
- Углубить знания о жесткости воды и способах её устранения.
- Сделать обзор о минеральных водах, их использование в столовых и лечебных целях.

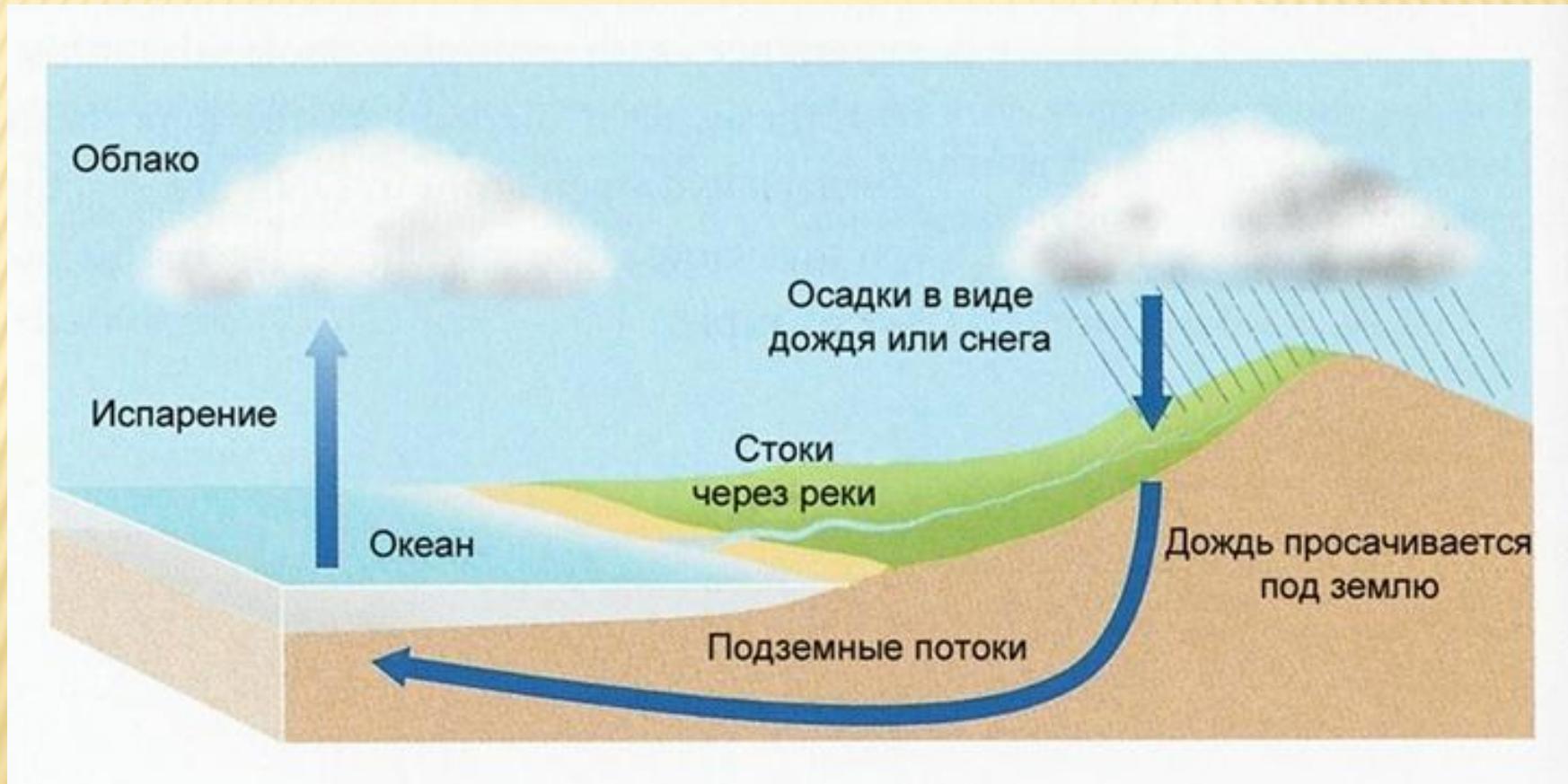
Suning fikarý Mossatarı

- ✖ Qaynash harorati – **100°C**
- ✖ Issiqlik o'tkazuvchanligi – **0,60
BT/M·K**
- ✖ Solishtirma elektr o'tkazuvchanligi –
 $4,4 \cdot 10^{-6}$
- ✖ Moddalar eritish qobiliyati - **yaxshi
erituvchi**
- ✖ Uchuvchanligi – **uchuvchan**
- ✖ Rangi – **rangsiz**
- ✖ Hidi – **hidsiz**
- ✖ Ta'mi – **ta'msiz**
- ✖ Zichligi - **0,9982 g/sm³**

Suv - tabiatda

Tahiatta sun'gatanshi

Yerning suv resurslari

Распределение Воды Земли

Пресноводный 3%

Другой 0.9%

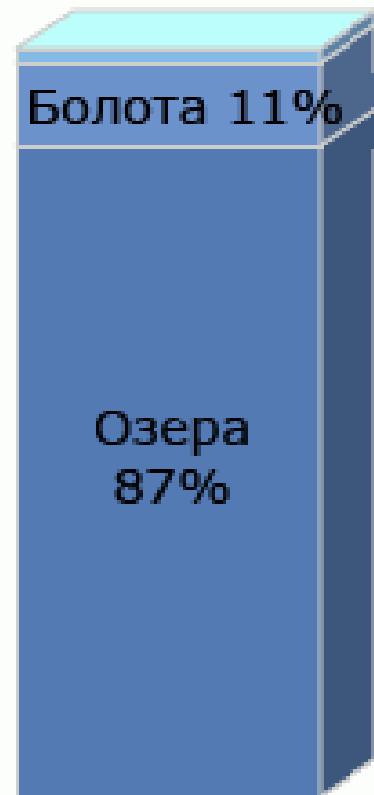
Грунтовая вода 30.1%

Ледниковые шапки и ледники 68.7%

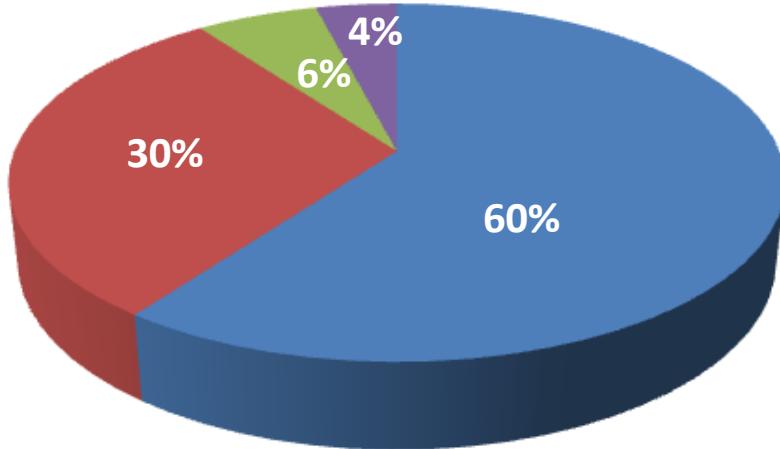
Пресноводный

Поверхностная вода 0.3%

Реки 2%

Потребление пресной воды в различных отраслях человеческой деятельности

С/Х – 60%

Промышленность - 30%

Бытовые нужды - 6%

Водохранилища - 4%

Suntingqat qigmitish

Qattiqlik turi	Nimani ko'rsatidi	Yo'qotish usullari	Kimyoviy reaktsiya tenglamasi

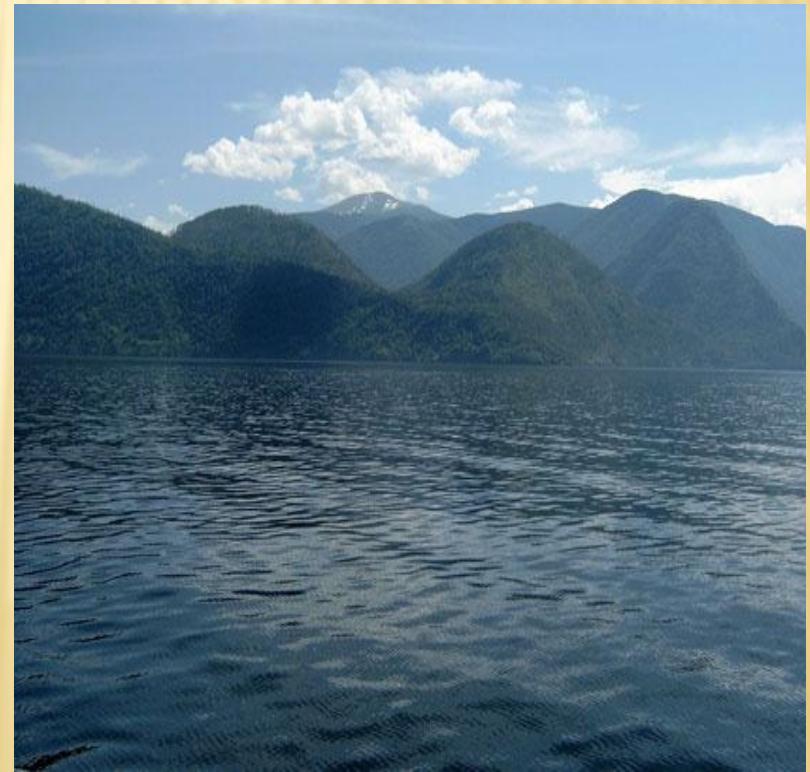
Savingqat'ifg'itish

Qattiqlik turi	Nimani ko'rsatidi	Yo'qotish usullari	Kimyoviy reaktsiya tenglamasi
1. Karbonatli yoki vaqtinchalik qattiqlik	Ca (HCO ₃) ₂ , Mg(HCO ₃) ₂	Qizdirish, Sodani ta'sirida, Oxakli suv ta'sirida, ion almashinish smolasi bilan qayta ishlab	$\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 = \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3 = \text{CaCO}_3 \downarrow + 2\text{NaHCO}_3$ $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 = 2\text{CaCO}_3 \downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$
2. Karbonatsiz yoki doimiy qattiqlik	CaCl ₂ , MgCl ₂ , CaSO ₄ , MgSO ₄	Soda ta'sirida. ion almashinish smolasi bilan qayta ishlab	$\text{CaSO}_4 + \text{Na}_2\text{CO}_3 = \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{Na}_2\text{SO}_4$

Ma'dani suvlar

Takibida K^+ Na^+ Ca^{2+} Mg^{2+} kationlarni va Cl^- SO_4^{2-} HCO_3^- anionlarni saqlovchi suvlarning tabiiy manbalaridir (**ularni saqlanish miqdori 1g/l oshiqni tashkil etadi**).

Kavkazdagı mineral suv manbalariga boy hududlar

Mineral suvlar, ularnidan davolash maqsadlarida foydalanish

Mineral suvlar

«Kislovodsk-nazrani» – davolash
–sulfatli-gidrokarbonatli suv.
Tuzlarni saqlanishi 2-3 g/l

«Esintuki 2» - sulfatli - hidrokarbonatli
kaltsiyli – natriyli mineral suv. Tuzlarning
saqlanishi 3-4,9 g/l.

Refleksiya

- 1. Mashg'ulotdagi o'z faoliyatningizni siz qanday baholaysiz?**
- 2. Mashgulot mobaynida, mavzu bo'yicha sizni fikringiz qanday o'zgardi?**

